

5. Сидорович О.Ю. Роль податкових елементів фіскального механізму в досягненні завдань сталого економічного розвитку. *Схід*. 2017. № 4. С.23.

Якимчук Михайло Юрійович
ст. гр. МЕВМБм-11, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Баглей Р.Р.

ІНВЕСТИЦІЇ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

У сучасних умовах світове господарство являє собою глобальну систему, що поєднує національні економіки, здатні діяти як єдине ціле. Особливо складним механізмом світової економічної системи виступає міжнародний інвестиційний ринок, на якому відбувається формування та перерозподіл фінансових ресурсів між різними країнами.

Міжнародний інвестиційний ринок – це регулятор сукупності економічних відносин, що виникають між продавцем інвестиційних ресурсів та їхнім покупцем, – резидентами різних країн Він відрізняється від інших ринків специфічним характером свого товару, яким виступають міжнародні інвестиції.

На ринку об'єктів реального інвестування реалізуються реальні інвестиції, тобто ті економічні ресурси, які спрямовуються на збільшення реального капіталу суспільства, на розширення або модернізацію виробництва. У світовій практиці обсяг таких інвестицій розглядається як один із найважливіших показників процвітання національної економіки, як фактор макроекономічної стабілізації країни.

Розрізняють чисті реальні інвестиції, спрямовані на збільшення основного капіталу та утворення нових основних та частини оборотних фондів виробничого та невиробничого призначення, та валові реальні інвестиції, які включають чисті реальні інвестиції та величину одноразових витрат, які забезпечують просте відтворення.

Ринок об'єктів реального інвестування включає ринок прямих іноземних інвестицій, на якому реалізується, як правило, довгострокове капіталовкладення в іноземні підприємства з метою отримання прибутків та безпосереднього впливу на господарську діяльність підприємства. Прямі іноземні інвестиції забезпечують надходження до країни нових технологічних, економічних, управлінських та маркетингових знань, підвищуючи рівень зайнятості населення та сприяючи загальному економічному розвитку. До прямих інвестицій належать первинні вкладення та реінвестицій. Крім того, прямі інвестиції включають усі

внутрішньокорпоративні перекази капіталу у формі кредитів і позик між прямим інвестором і філіями, дочірніми та асоційованими компаніями.

Розвиток фінансового ринку викликав потребу в розширенні кількості фінансових інструментів, що призвело до посилення процесу сек'юритизації, тобто випереджального зростання операцій з цінними паперами, порівняно з операціями з традиційними грошовими інструментами. Фінансовий ринок може бути представлений у складі чотирьох секторів, до яких відносяться домогосподарства, комерційні фірми, державний сектор та фінансові посередники. Більша частина капіталу домашніх господарств формується за рахунок власних засобів. Саме тут виникає основний надлишок коштів, що спрямовується на фінансування комерційних фірм, держави та розміщується у фінансових інститутах (інвестиційні фонди, банки). Досить вагомим та важливим сектором фінансового ринку є держава. Вона виступає найбільшим позичальником та кредитором. Для того щоб потрапити на іноземні ринки, вітчизняні емітенти повинні випустити депозитарні розписки на свої акції, що є досить витратним і тривалим процесом. Саме тому багато компаній реєструють в офшорних зонах дочірні структури і вже після цього виходять на ринок акцій. Це також дозволяє уникнути труднощів, пов'язаних з недостатнім розвитком у вітчизняній країні правового поля щодо захисту прав інвесторів.

Серед європейських торговельних майданчиків усього чотири готові прийняти емітентів країн СНД – Лондонська фондова біржа, Люксембурзька фондова біржа, ДойчеБорз (Франкфурт) та Берлінська фондова біржа. Перші три мають спеціально створені майданчики, на які допускаються емітенти, що не відповідають вимогам біржі для проходження нормального лістингу. Існування офшорних зон під юрисдикцією цих країн дозволяє емітентам відкрити компанії, що сприяють проникненню депозитарних розписок на західні ринки. Такі майданчики отримали назву “паралельні ринки”. Вони мають досить обмежені можливості, оскільки попит на них формується, як правило, за домовленістю між андеррайтерам та учасниками торгів. Використовуючи зазначену схему офшорів, нещодавно на Лондонській фондовій біржі було вперше розміщено акції української компанії (UkrproductGroup). Розглядаючи міжнародний інвестиційний ринок, необхідно визначити, що стимулює потоки міжнародних інвестицій і які фактори є визначальними в рішенні інвестувати в ту чи іншу країну. Пояснення руху міжнародних інвестиційних потоків надають теорії міжнародних інвестицій, які слід розглядати у зв'язку з іншими теоріями міжнародних відносин.

У разі виходу на іноземний ринок для виробництва тієї ж продукції, що виробляється на внутрішньому ринку, мають місце горизонтальні іноземні інвестиції. Вертикальні іноземні інвестиції виникають, коли

компанія спрямовує свій капітал в іншу країну для виробництва та продажу нового виду продукції або для виробництва напівфабрикатів, призначених для подальшої переробки на внутрішньому ринку.

Досягнення бажаного рівня інвестицій може бути обмежене дефіцитом іноземної валюти. Дуже часто з метою інвестування країни змушені купувати на іноземних ринках обладнання та інші засоби виробництва, які вони не можуть виробляти на внутрішньому ринку, тобто країна потребує на певний обсяг імпорту. За умов відсутності іноземних кредитів країна може досягти потрібного рівня імпорту лише через розширення експорту. Тому, якщо існує дефіцит іноземної валюти, який заважає досягненню бажаного рівня інвестицій. Дефіцит іноземної валюти можна подолати за допомогою іноземних позик.

Західна Європа залишається найбільш привабливим регіоном для іноземних інвестицій, успішно конкуруючи з Китаєм та Сполученими Штатами Америки. Її рейтинг у світовій шкалі привабливості складає 63%. Другим найбільшим лідером є Китай, потенціал та зростання якого приваблює багатьох іноземних інвесторів. Рейтинг привабливості Китаю досяг 52%, випереджаючи рейтинги Канади та США (45%) [9]. На Центральну та Східну Європу припадає 31% міжнародних інвестицій. Завдяки конкурентоспроможній вартості робочої сили, Польщі та Угорщині надається значна перевага, порівняно з Німеччиною, Великобританією та Францією. Інвестиційна привабливість України на міжнародному інвестиційному ринку дещо покращилася (про що свідчать міжнародні рейтинги), але головними перепонами в отриманні широкого доступу до міжнародних капіталів залишається недовіра до українського законодавства, високий ступінь національних ризиків та недосконалість податкової системи.

Література:

1. Антонов В. Б. Теоретичне підґрунтя класифікації іноземних інвестицій *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. № 20.14. С. 290–299.
2. Anderson, J., & Wincoop, E. (2012). Gravitywithgravitas: A solutiontotheborderpuzzle. *journalofAmericaneconomicReview*, 93(1):170-19.
3. Міністерство закордонних справ України: офіційний сайт. <http://www.mfa.gov.ua>. (дата доступу 10.10.2018)